

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ประสบการณ์พนักงานสอบสวนหญิงกับ อาชญากรรมทางเพศ: กรณีศึกษา การข่มขืนกระทำชำเรา
ผู้เขียน	ร้อยตำรวจเอกหญิง จริยวัชรณ (จันทร์แดง) พุทธานุกฤษ์
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สตรีศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์วิระดา สมสวัสดิ์

บทคัดย่อ

อาชญากรรมทางเพศ เรื่องการข่มขืนกระทำชำเรานี้เป็นสิ่งที่น่าสะพรึงกลัวของผู้หญิงทุกคน กล่าวว่าคุณเองจะตกเป็นเหยื่อของการข่มขืน โดยไม่ได้ตระหนักว่าสิ่งที่ฉายแววความน่ากลัวนี้เป็นเล่ห์อุบายของปีศาจไปโดยที่ไร้ควบคุมประเวณีของผู้หญิง แต่ในกระบวนการยุติธรรมนั้นแฝงไปด้วยอคติทางเพศ ทั้งตัวบทกฎหมายและผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งผู้บังคับใช้กฎหมายส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย

ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการสอบสวนเป็นไปโดยปราศอคติทางเพศ องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงานด้านผู้หญิงก็ได้ร่วมกันเรียกร้องให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีพนักงานสอบสวนหญิงเกิดขึ้น เพื่อมารับผิดชอบคดีความผิดเกี่ยวกับเพศและคดีที่ขึ้นศาลเยาวชนและครอบครัว ในปีพุทธศักราช 2538 จนถึงปัจจุบัน (สิงหาคม 2548) มีพนักงานสอบสวนหญิงทั่วประเทศไทยเพียง 26 คน จากการทำงานร่วม 10 ปี พนักงานสอบสวนหญิงเองได้รับการคาดหวังจากสังคมให้มาช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทางเพศ ก็ได้รับผลกระทบในการทำงานในองค์กรตำรวจ ซึ่งมีลักษณะชายเป็นใหญ่ วัฒนธรรมองค์กรซึ่งยังยึดระบบคิดในการปราบปรามอาชญากรรม มากกว่าการป้องกันอาชญากรรม และเห็นว่างานด้านเด็กและสตรีมีความสำคัญน้อย การพิจารณาเงินเดือนหรือความดีความชอบของพนักงานสอบสวนหญิงก็ใช้มาตรฐานเดียวกันกับพนักงานสอบสวนชาย โดยที่ลักษณะงานที่ทำมีความแตกต่างกัน โดยแบ่งงานกันทำตามเพศ หรือโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพพนักงานสอบสวนของพนักงานสอบสวนหญิงก็มีน้อยกว่าตำรวจชาย เพราะลักษณะงานที่ทำ โอกาสที่จะเติบโตเป็นฝ่ายผู้บริหารคงเป็นไปได้ยาก เหตุผลเพราะเป็นผู้หญิง

เมื่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมาเป็นพนักงานสอบสวนหญิงแล้ว ผู้วิจัยซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนหญิงคนหนึ่งได้รับผลกระทบจากระบบชายเป็นใหญ่ในวัฒนธรรมตำรวจ จึงได้ทำวิจัยในประสบการณ์ชีวิตของตนเองและประสบการณ์ร่วมกับพนักงาน

สอบสวนหญิงจำนวน 26 คน และพบว่ากลุ่มพนักงานสอบสวนหญิงแต่ละคนก็มีความแตกต่างหลากหลายในแต่ละช่วงชีวิตของเธอเอง โดยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศสภาวะได้ดี ซึ่งความเข้าใจในเรื่องเพศสภาวะ ต้องใช้เวลาให้แต่ละคนตกผลึกความคิดมาจากการฝึกอบรมเกี่ยวกับเด็กและหญิง ผู้วิจัยพบว่าปัญหาเกิดจากอคติทางเพศจากบทบัญญัติของกฎหมาย และผู้บังคับใช้กฎหมาย จึงได้เสนอให้แก้ไขกฎหมายอาญา มาตรา 276 “ผู้ใดข่มขืนหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาตนฯ” เป็น “ผู้ใดข่มขืนผู้อื่น” เพื่อให้คุ้มครอง ภรรยา เด็กหญิง เด็กชาย และผู้ชาย ด้วย ผู้วิจัยเสนอให้แก้ไขกฎหมายการถามปากคำเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ต้องมีห้องเฉพาะและถามปากคำพร้อมนักสังคมสงเคราะห์ พนักงานอัยการ ทนายความ และตำรวจ ในทุกคดี เป็นให้ถามปากคำเฉพาะคดีบางประเภทเท่านั้น เช่น คดีเพศ คดีทารุณกรรมเด็ก ผู้วิจัยเสนอให้เพิ่มอัตราพนักงานสอบสวนหญิงให้มากขึ้น จำนวน 360 อัตราก่อน และหากเป็นไปได้ในการสมัครสอบข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรสายสอบสวน ต้องไม่ต้องระบุเพศ แล้วให้พนักงานสอบสวนหญิงทำคดีอาญาทั่วไปเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนชาย ผู้วิจัยเสนอเพิ่มเติมว่าในการอบรมของพนักงานสอบสวนหญิงรวมไปถึงการเรียนกฎหมายในระดับมหาวิทยาลัยและเนติบัณฑิตไทยต้องมีการอบรมเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศสภาวะ ผู้วิจัยเสนอว่าการทำงานของพนักงานสอบสวนหญิงที่สถานีตำรวจปัจจุบันซึ่งมีพนักงานสอบสวนหญิงเพียง 26 คน ก็ควรทำเฉพาะคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ คดีความผิดเกี่ยวกับเด็กถูกทารุณกรรม ส่วนในระดับกองบังคับการ ควรจะให้พนักงานสอบสวนหญิงมีประจำศูนย์สตรี เด็ก และคดีพิเศษ หรือ งานสอบสวนในตำรวจภูธรหรือตำรวจภาค และขาดจากงานประจำ โดยให้ทำคดีเด็กถูกทารุณกรรม คดีเพศเน้นเรื่องข่มขืน คดีการค้ามนุษย์ พร้อมกับผู้วิจัยเสนอให้มีการวิจัยเกี่ยวกับตำรวจหญิงในงานด้านอื่นๆ เช่น สืบสวน จราจร ปราบปราม เพิ่มเติมด้วย

Thesis Title	Experiences of Female Investigators and Sex Crime: A Case Study of Rape
Author	Police Captain Jareewan (Jandang) Puttanuruk
Degree	Master of Arts (Women's Studies)
Thesis Advisor	Associate Professor Virada Somswasdi

ABSTRACT

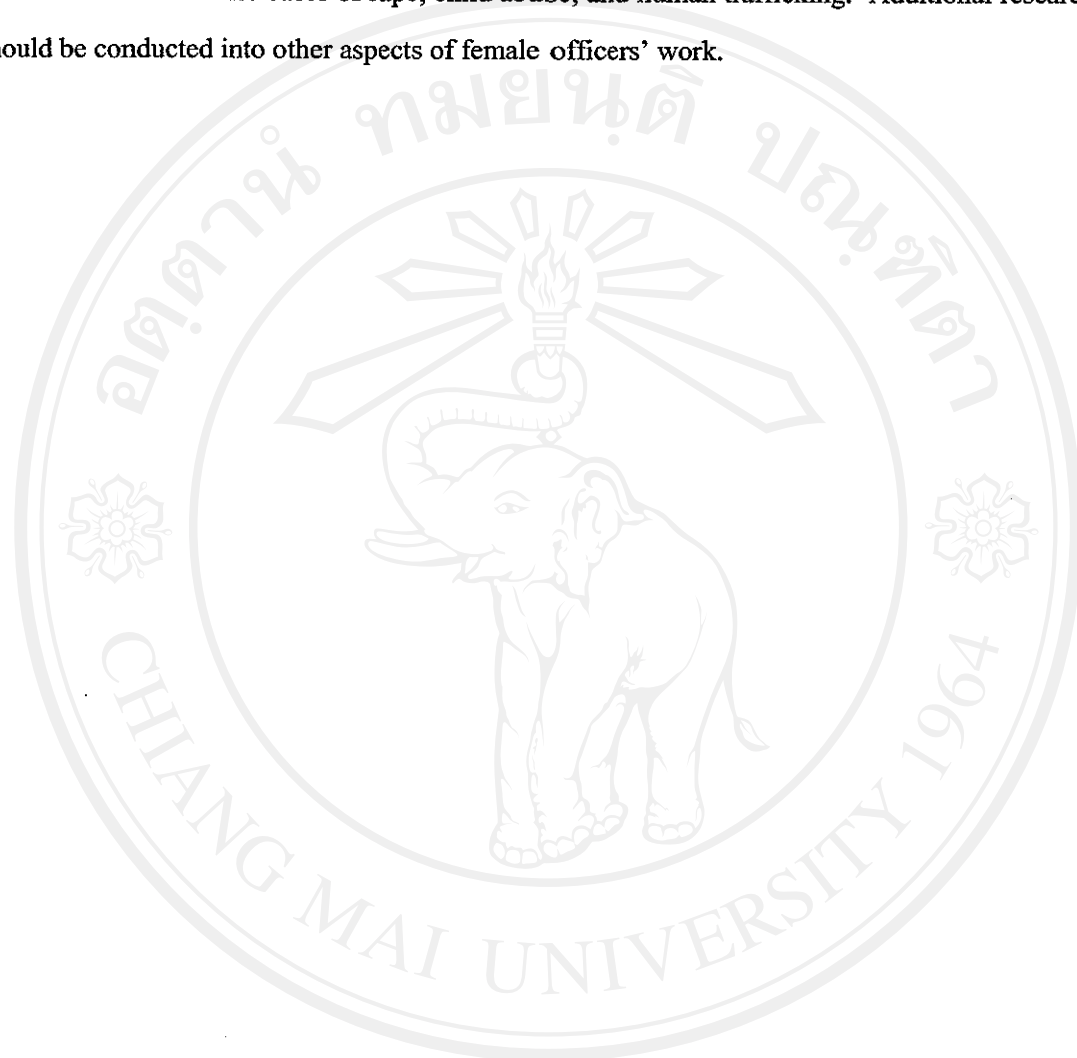
Sex crimes, specifically rape, are horrifying to every woman. Women are afraid of being victims. Many women don't realize that rape is a trick of patriarchy that is used to control women's sexuality. The judicial process is full of gender bias, both in terms of the law, and those implementing the law, the majority of whom are men.

To ensure that the judicial process is free from gender bias, both the government and NGOs have joined together to demand that the Royal Thai Police have female investigators to handle sex offense cases and cases appearing before the youth and family court. From 1995 until the present, only twenty-six women investigators have been hired. Female investigators are expected to help women and children who are victims of sexual violence. Female investigators work within the patriarchal structure of the police department. The culture of the police department is one in which emphasis is placed more on punishment there on prevention, and in which work on women's and children's issues is given less importance. Salary raises for female investigator are determined on the same basis as that of male investigators, although the work they perform as different is base on the same rule with the male investigator, by the type of work is different depending on the sex of the officer. Or the chance of women to make a regular progress is lower than man because of a type of work. The chance to develop to be a part of administer department is very difficult because they are women. Work as divided based on the gender of the office the opportunity for career advancement is less for female offences due to the nature of their work. It is very different for women to advance to the position of department administrator.

However, while The Royal Thai Police has opened the opportunity for women to work as investigators, the researcher, who is a female investigator, was affected by the patriarchal system within police culture. The researcher thus decided to conduct research based on her own experience, and the shared experience of twenty-six additional female officers. The research led to the conclusion that there are significant differences in the experiences of each of the female investigators. The majority of the female investigators were well aware of gender issues; however, the development of gender awareness was a gradual process, involving many trainings. These gender awareness trainings were conducted by various NGOs working on women's and children's issues. The researcher found that the problem of gender bias arises from the law, and from those implementing the law. The researcher would thus like to propose that Measure 276 of the criminal law be amended. The law currently forbids a man to rape a woman that is not his wife. The law should be changed to read that a man must not rape any woman, regardless of whether or not she is his wife. The researcher would further like to propose that the laws relating to the interrogation of minors be changed. Currently, if a minor is involved in a case, whether as a witness or as a suspect, the minor must be questioned in a special room, with a social worker and a government-appointed attorney, a private attorney, and a police officer present. This is a lengthily and complicated process. The research proposes that these special procedures be applied only to minors involved in particularly sensitive cases, such as rape and child abuse. The researcher also proposes that more female investigators should be hired there should be female investigators in all Bangkok police stations, and in cover of the provincial stations. Police stations in provincial court districts or tourist areas should hire an additional 360 officers nationwide. If possible, the gender of the applicants should not be included on the application forms in order to afford more opportunity to female applicants and to create equal opportunity in accordance with CEDAW (The Convention to Eliminate of All Forms of Discrimination Against Women). Woman investigators should also be given the opportunity to work on general criminal cases, the same as male investigators.

The researcher proposes that gender equality should be made a compulsory part of the curriculum for law students and law enforcement trainees. Given that there are currently only twenty-six female officers nationwide, they should be reserved for cases of rape and child

abuse until additional female officers can be hired. The Royal Thai Police should set up Women and Children's Law Enforcement Centers in each province that are staffed by female police officers to handle cases of rape, child abuse, and human trafficking. Additional research should be conducted into other aspects of female officers' work.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved